Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Egentliga Finlands välfärdsområde

Satakunnan hyvinvointialue

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Länsi-Suomen yhteistyöalueen

Hoitotieteellinen tutkimusohjelma vuosille 2026–2030

Esipuhe

Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Pohjanmaan hyvinvointialueiden muodostaman Länsi-Suomen yhteistyöalueen (jatkossa yhteistyöalue) hoitotieteellisen tutkimusohjelman 2026–2030 tarkoituksena on vahvistaa hoitotieteellistä tutkimusta, koulutusta, innovaatiotoimintaa ja tutkimustietoon perustuvaa toimintaa sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujärjestelmässä. Tutkimusohjelma tukee myös ammattilaisten osallistumista tutkimukseen eri uravaiheissa ja eri rooleissa sekä lisää yhteistyöalueen kykyä vastata väestön muuttuviin palvelutarpeisiin hoitotyön osalta. Samalla se rakentaa yhteistä tutkimusstrategiaa täydentävän kokonaisuuden tehden näkyväksi hoitotyön tieteellisen ja yhteiskunnallisen merkityksen. Tutkimusohjelma on järjestyksessään neljäs, joista kolme aikaisempaa on tehty ennen hyvinvointialueuudistusta.

Ohjelman perustana ovat Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021), Sosiaali- ja terveysministeriön asetus (66/2024) yliopistotasoisesta terveyden tutkimuksesta vuosina 2024-2027, yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden strategiat, strategiset suunnitelmat ja toimintasuunnitelmat sekä hoitotyön tavoite- ja toimintaohjelmat, yhteistyöalueen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan strateginen suunnitelma 2026–2030, tiede- ja ammattikorkeakoulujen kansalliset ja kansainväliset tutkimus-, koulutus- ja kehittämisohjelmat sekä selvitys hoitotieteellisestä tutkimuksesta Turun yliopistollisen keskussairaalan erityisvastuualueella vuosina 2020–2022.

Hoitotieteellinen tutkimusohjelma on laadittu yhteistyössä yhteistyöalueen toimijoiden kanssa ja ennen sen julkaisemista siitä on pyydetty lausuntoja eri sidosryhmiltä. Hoitotieteellinen tutkimusohjelma on käynnistetty kaikkien yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden sekä tiede- ja ammattikorkeakoulujen edustajista muodostetun ohjausryhmän toimesta. Ohjausryhmän puheenjohtajana on Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hoitotyön johtaja Tarja Heino-Tolonen. Tutkimusohjelman konkreettisesta päivitystyöstä ovat vastanneet arviointiylihoitaja ja kliininen opettaja Asta Heikkilä (työryhmän pj., Varsinais-Suomen hyvinvointialue 31.10.2025 saakka ja Turun yliopisto), professori Anna Axelin (Turun yliopisto), sektorijohtaja Anne Isotalo (Turun ammattikorkeakoulu), tutkimus- ja kehittämisylihoitaja Susanne Salmela (Pohjanmaan hyvinvointialue), professori Minna Stolt (Satakunnan hyvinvointialue ja Turun yliopisto) ja hallintoylihoitaja Minna Ylönen (Varsinais-Suomen hyvinvointialue).

Tutkimusohjelma on kannanotto hoitotieteellisen tutkimuksen strategisesta merkityksestä. Se tekee näkyväksi hoitotyön tieteellisen perustan, vahvistaa tutkimuksen, käytännön hoitotyön ja sen johtamisen välistä yhteyttä. Se luo myös edellytykset pitkäjänteiselle, vaikuttavalle ja yhteisesti ohjatulle hoitotyön tieteelliselle tutkimukselle yhteistyöalueella.

Tarja Heino-Tolonen
Hoitotyön johtaja
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Kristiina Puolakka
Hoitotyön professiojohtaja
Satakunnan hyvinvointialue

Marjo Orava
Johtajaylihoitaja
Pohjanmaan hyvinvointialue

varha

Satakunnan hyvinvointialue

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Sisällysluettelo

Esipuhe .....

1. Tutkimusohjelman tarkoitus ja tavoitteet 1

2. Hoitotieteellisen tutkimuksen painopistealueet 2

2.1. Asiakas- ja potilaslähtöiset palvelut 3

2.2. Hoitohenkilöstön voimavarat 3

2.3. Hoito- ja palvelujärjestelmän toiminta ja vaikuttavuus 4

3. Tutkimuksen organisointi ja voimavarat 5

4. Julkaisu- ja tiedotustoiminta, tutkimustulosten käyttöönotto 7

4.1. Julkaisu- ja tiedotustoiminta 7

4.2. Tutkimustulosten käyttöönotto 8

5. Tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden seuranta ja arviointi 8

1. Tutkimusohjelman tarkoitus ja tavoitteet

Länsi-Suomen yhteistyöalueen (jatkossa yhteistyöalue) hoitotieteellisen tutkimusohjelman (2026–2030) tarkoituksena on vahvistaa hoitotieteellistä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI) sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujärjestelmässä sekä edistää tutkimustiedon hyödyntämistä kliinisessä hoitotyössä. Ohjelma tukee tutkimustietoon perustuvan hoitotyön kehittymistä ja väestön, asiakkaiden sekä potilaiden hoidon laadun parantamista tuottamalla tulevaisuuden tarpeita ennakoivaa uutta tieteellistä tietoa. Päätöksenteon ja hoitotyön tulee perustua ajantasaisen tutkimustiedon huolelliseen arviointiin ja harkittuun käyttöön, mikä edellyttää tiivistä yhteistyötä tutkijoiden sekä hoitotyön käytännön, johtamisen ja koulutuksen toimijoiden kesken. Onnistunut tutkimustoiminta edellyttää vahvaan arvopohjaan perustuvaa ja eettisesti korkeatasoista tieteellistä tutkimusta. Tutkimuksen tulee täyttää tieteellisen toiminnan kriteerit, ja tutkimushankkeiden vastuuhenkilöiltä edellytetään asianmukaista tieteellistä koulutusta.

Tutkimusohjelman keskeisenä tavoitteena on vahvistaa eri tieteenalojen ja toimijoiden välistä tutkimusyhteistyötä sekä koota tutkimuksia laajemmiksi, monitieteisiksi kokonaisuuksiksi. Monitieteisellä yhteistyöllä pyritään tunnistamaan tulevaisuuden kannalta merkityksellisiä tutkimusaiheita ja edistämään laadullisesti korkeatasoista, hyvin resursoitua tutkimusta. Yhteistyötä tehdään julkisen ja yksityisen sektorin sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. Laaja yhteistyö vahvistaa tutkimusverkostoja, tukee uusien tutkimusalueiden syntyä ja innovatiivisten menetelmien käyttöä sekä tulosten monipuolista ja monialaista hyödyntämistä.

Tutkimusohjelman yksilöidymmät tavoitteet ovat:

- määrittää hoitotieteellistä tutkimustoimintaa ohjaavat lähtökohdat ja tutkimuksen keskeiset painopistealueet,
- systematisoida yhteistyöalueella tehtävän tutkimuksen organisointia,
- edistää tutkimukseen liittyvää eri tahojen ja tieteenalojen yhteistyötä,
- tukea henkilöstön ja nuorten tutkijoiden urakehitystä ja sitoutumista tutkimukseen,
- vahvistaa hoitotieteellisen tutkimuksen voimavaroja,
- edistää hoitotieteellisen tutkimuksen tunnettavuutta sekä tutkimustulosten

- käyttöönottoa palvelujärjestelmässä, hoitotyön käytännössä, johtamisessa ja koulutuksessa, ja
- edistää hoitotieteellisen tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden arviointia.

Hoitotieteellinen tutkimus linkittyy Sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen (66/2024) yliopistotasoisesta terveyden tutkimuksesta vuosina 2024-2027, yhteistyöalueen TKI strategiseen suunnitelmaan 2026–2030 sekä yhteistyöalueen muodostavien hyvinvointialueiden (Varsinais-Suomi, Satakunta ja Pohjanmaa) strategioihin, strategisiin suunnitelmiin ja toimintaohjelmiin. Lisäksi tutkimusohjelma kytkeytyy yhteistyöalueella toimivien tiede- ja ammattikorkeakoulujen tutkimus-, koulutus- ja kehittämisohjelmiin. Hoitotieteellinen tutkimusohjelma on laadittu yhteistyössä yhteistyöalueen toimijoiden kanssa. Ensimmäinen ohjelma on laadittu vuonna 2013 ja edellinen päivitys tehtiin vuonna 2021.

2. Hoitotieteellisen tutkimuksen painopistealueet

Ohjelmakaudella 2026–2030 hoitotieteellisen tutkimuksen painopistealueet ovat:

- asiakas- ja potilaslähtöiset palvelut,
- hoitohenkilöstön voimavarat ja
- hoito- ja palvelujärjestelmän toiminta ja vaikuttavuus.

Painopistealueiden määrittelyssä korostuvat hoitotyön keskeiset arvot ja niiden yhteys turvallisuus-, terveys- ja toimintaympäristön muutoksiin. Näitä muutoksia ovat muun muassa lainsäädäntö, varautumis- ja valmiustarpeet, teknologian ja datan kehitys, väestörakenteen muutokset, hoitotyön käytännöt sekä hoitotyön johtamisen ja koulutuksen tarpeet kansallisessa ja kansainvälisessä kontekstissa. Samalla huomioidaan eri ikäryhmien – erityisesti ikääntyneiden – sekä muiden väestöryhmien tarpeet, kulttuurinen moninaisuus, työurien kehittäminen sekä hoitotyön veto- ja pitovoiman vahvistaminen globaalien työmarkkinoiden ja liikkuvuuden näkökulmasta. Tutkimusohjelmaa ohjaavat hoitotieteen ja toimintaympäristöjen kehitys ja tulevaisuutta suuntaavat strategiset linjaukset. Länsirannikon alueen erityispiirteenä korostuvat kaksikielisyys ja saaristoisuus, jotka luovat tutkimukselle omaleimaisen

toimintaympäristön. Läpileikkaavana teemana on vaikuttavuus – tutkimuksen kyky parantaa hoitotyön laatua, tukea päätöksentekoa ja edistää väestön terveyttä kestävällä tavalla.

2.1. Asiakas- ja potilaslähtöiset palvelut

Asiakas- ja potilaslähtöisiin palveluihin liittyvä tutkimus sisältää seuraavat, eri hoitotyön kliinisillä alueilla ilmenevät aihealueet:

- Eettinen ja asiakas- ja potilaslähtöinen hoito ja palvelu
- Asiakkaan ja potilaan osallisuus
- Voimavaralähtöinen ja monimuotoinen ohjaus
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- Hoitotyön laatu, tuloksellisuus ja asiakas- ja potilasturvallisuus

Hoitotieteellinen tutkimus perustuu eettiseen ja asiakas- ja potilaslähtöiseen toimintaan, jossa korostuvat itsemääräämisoikeus ja oikeus hyvään hoitoon, osallisuus ja hoitosuhteen inhimillisyys. Näitä periaatteita tarkastellaan eri ikäryhmien näkökulmasta huomioiden erityisesti ikääntyneiden yksilölliset tarpeet, haavoittuvuus ja toimintakyvyn muutokset. Asiakkaan ja potilaan osallisuutta tukeva tutkimus tarkastelee asiakkaan ja potilaan aktiivista roolia hoitoprosessissa ja hoitoa koskevassa päätöksenteossa sekä yksilöllistä vastuunottoa omasta terveydestä. Voimavaralähtöinen, monimuotoinen ohjaus tarkastelee erilaisia ohjauksen muotoja ja teknologisten ratkaisujen hyödyntämistä ja käyttöä. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen nähdään laaja-alaisena tavoitteena, joka kattaa sairauksien ehkäisyn, toimintakyvyn tukemisen ja arjen sujuvuuden vahvistamisen. Tämä aihealue sisältää myös asiakkaan ja potilaan terveysongelmien kokonaisvaltaisen arvioinnin ja hoidon, mukaan lukien toiminnallisen terveyden tukemisen. Hoitotyön laadun, tuloksellisuuden ja asiakas- ja potilasturvallisuuden näkökulmasta tutkimus kohdistuu systemaattiseen arviointiin, menetelmien kehittämiseen sekä hoitotyön vaikuttavuuden mittaamiseen.

2.2. Hoitohenkilöstön voimavarat

Hoitohenkilöstön voimavaroihin liittyvä tutkimus sisältää seuraavat aihealueet:

- Hyvinvoiva, osaava ja työhönsä sitoutunut henkilöstö
- Henkilöstövoimavaroja tukeva ja strateginen hoitotyön johtaminen
- Ennakoiva ja kestävä henkilöstösuunnittelu
- Terveyspedagogiikka ja kehittyvät oppimisympäristöt

Hyvinvoiva, osaava ja työhönsä sitoutunut henkilöstö -aihealueessa tutkitaan muun muassa henkilöstön hyvinvointia, osaamista ja uudistumiskykyä muuttuvissa toimintaympäristöissä. Lisäksi tutkitaan koulutuksesta työelämään siirtymistä, urapolkujen rakentumista sekä osaamisen arviointia. Henkilöstövoimavaroja tukevassa ja strategisessa hoitotyön johtaminen -alueessa tarkastellaan muun muassa miten johtamiskäytännöt, eettinen päätöksenteko ja strateginen osaamisen ohjaus vaikuttavat henkilöstön työhyvinvointiin, osallistamiseen, työn tuottavuuteen ja hoitotyön laatuun. Lisäksi analysoidaan työyhteisöjen toimintakulttuurien rakenteita ja käytäntöjä, jotka tukevat henkilöstön jaksamista, turvallisuutta ja työtyytyväisyyttä sekä mahdollistavat tutkimustiedon systemaattisen käyttöönoton hoitotyössä. Ennakoiva ja kestävä henkilöstösuunnittelu -aihealueessa tutkitaan muun muassa henkilöstön saatavuutta ja henkilöstöresurssien kohdentamista. Terveyspedagogiikka ja kehittyvät oppimisympäristöt -alueessa tutkitaan muun muassa miten teknologiat, kuten simulaatio, digitaaliset oppimisympäristöt ja tekoäly tukevat oppimista muuttuvassa terveydenhuollossa. Tässä tutkitaan myös pedagogiikkaa, joka vahvistaa kriittistä ajattelua ja asiakaslähtöisyyttä.

2.3. Hoito- ja palvelujärjestelmän toiminta ja vaikuttavuus

Hoito- ja palvelujärjestelmään toimintaan ja vaikuttavuuteen liittyvä tutkimus sisältää seuraavat aihealueet:

- Muutoskykyinen, asiakas- ja potilaslähtöinen palvelujärjestelmä
- Arvoa tuottava hoito ja palvelu
- Kestävä ja vastuullinen palvelumuotoilu
- Älykkäät digitaaliset terveyspalvelut, tekoäly
- Tutkimustiedon käyttöönottoa ja tietojohtamista tukevat rakenteet

Hoito- ja palvelujärjestelmän toiminta ja vaikuttavuus -painopistealueella tutkimus tarkastelee sote-palvelujärjestelmän muutoskykyä sekä sote-palveluiden monialaisuutta, yhteensovittamista, vaikuttavuutta ja tuottavuutta. Lisäksi tutkitaan hoidon jatkuvuutta, saavutettavuutta ja palvelujen kehittämisen toteutumista asiakas- ja potilaslähtöisestä näkökulmasta. Tutkimuksessa tarkastellaan myös hoitotyön johtamisen merkitystä palvelujärjestelmän toimivuuden sekä hoidon laadun ja vaikuttavuuden edistämisessä. Arvoa tuottava hoito ja palvelu korostavat vaikuttavuuden, kustannusvaikuttavuuden, asiakas- ja potilaskokemuksen ja resurssien viisaan käytön tutkimista. Kestävä ja vastuullinen palvelumuotoilu tukee yhteistyöalueen kykyä tuottaa ekologisesti ja sosiaalisesti kestäviä palveluita yhteiskehittämisen ja kumppanuuteen perustuvien toimintamallien avulla.

Älykkäiden digitaalisten terveyspalveluiden tutkimus yhdistää teknologisen innovaation, tietojohtamisen ja saavutettavuuden, mahdollistaen uudenlaisia tapoja tuottaa hoitoa ja tukea hyvinvointia. Tutkimus tukee tekoälyn vastuullista, tehokasta ja eettistä kehittämistä ja hyödyntämistä, jossa teknisten ulottuvuuksien lisäksi tarkastellaan myös arvoja, turvallisuutta ja ihmisten hyvinvointia. Samalla tarkastellaan digitaalisten ratkaisujen ja tietojohtamisen roolia hoitotyön johtamisen tukena sekä hoitotyön toiminnan, resurssien ja osaamisen johtamisessa. Tutkimustiedon käyttöönoton tutkiminen varmistaa, että hoito ja palvelut perustuvat ajantasaiseen ja vaikuttavaan tutkimustietoon. Käyttöönottoa tukevien rakenteiden tutkiminen, kuten tietojohtamisen järjestelmät, osaamisen kehittäminen ja digitaaliset alustat mahdollistavat tutkimustiedon juurtumisen osaksi arjen toimintaa.

3. Tutkimuksen organisointi ja voimavarat

Hyvinvointialueilla hoitotyön professiojohtajat vastaavat hoitotieteellisen tutkimuksen johtamisesta sekä hoitotyön tutkimus-, kehittämis-, innovaatio- ja opetus-/osaamistoiminnan (TKIO) kokonaisuudesta tämän tutkimusohjelman linjausten pohjalta laadittavien tavoite- ja toimeenpano-ohjelmien mukaisesti yhteistyössä alueellisten TKIO-toimintojen kanssa. Tutkimustoiminnan keskeisiä voimavaroja ovat Turun yliopiston (TY) hoitotieteen professoreiden sivutoimiset ylihoitajien virat Varsinais-Suomen hyvinvointialueella (Varha) ja Satakunnan hyvinvointialueella toimiva Turun yliopiston hoitotieteen professori. Lisäksi myös Pohjanmaan hyvinvointialueella on tavoitteena hoitotieteen professuurin perustaminen. Tutkimuksen henkilöstöresursseja vahvistavat myös TY:n ja Åbo Akademin (ÅA) tohtorikoulutus ja TY:n post doc ohjelma, jotka tukevat väitöstutkijoiden ja post doc -tutkijoiden tutkimusuraa ja edistävät tutkimuksen

voimavarojen pitkäjänteistä rakentumista. Henkilöstön sekä asiakkaiden ja potilaiden osallistuminen tutkimus- ja kehittämishankkeiden eri vaiheisiin on keskeistä.

Tutkimuksen edistämistä tukee Varhan ja TY:n hoitotieteen laitoksen yhteinen TutkimusMajakka-toiminta, jonka tavoitteena on vahvistaa alueen nuorten tutkijoiden urakehitystä ja tutkimusorientaatiota sekä edistää verkostoitumista. Lisäksi Varhan Hoitotiede ja hoitotyön tutkimus -asiantuntijaryhmä, jossa TY:n hoitotieteen laitos on edustettuna, edistää TKI-toimintaa korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyössä. Satakunnan hyvinvointialueella tutkimustoimintaa tukevat säännöllisesti kokoontuvat monitieteiset tutkijafoorumit sekä hoitotieteen professiokohtaiset foorumit, jotka kokoavat yhteen tutkimuksesta kiinnostuneet ja sitä tekevät asiantuntijat. Pohjanmaan hyvinvointialueella monitieteellinen Sote-Innohub tukee tutkijoiden verkostoitumista ja tutkimuksen tekemistä. Tutkimustoimintaa tukevat myös hyvinvointialueiden asiakas- ja potilasraadit sekä TY:n Tiede kuuluu kaikille -kansalaistutkimuspaneeli.

Yhteistyöalueen tutkimus- ja kehittämistoimintaa vahvistaa Terveyskampus Turku, joka toimii sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialan moniammatillisena huippuosaamiskeskittymänä. Verkosto edistää alueen toimijoiden tutkimus-, koulutus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan yhteistyötä. Terveyskampus Turku -verkostoon kuuluvat Varha, TY, ÅA, Turun ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskolan Novia ja Business Turku, ja sen toimintaa koordinoi TY:n lääketieteellinen tiedekunta. Kansallisia tutkimusyhteistyötahoja ovat muun muassa Hoitotyön tutkimussäätiö (Hotus), JBI Suomen yhteistyökeskus, kansallinen Hoitotyön vertaiskehittämisen verkosto (HoiVerKe) ja Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus.

Ohjelmakauden aikana vahvistetaan hoitotieteellisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan voimavaroja. Tavoitteena on selkiyttää ja edistää tutkijalähtöisiä tutkimuslupaprosesseja sekä vahvistaa tutkijoiden urapolkuja. Samalla tuetaan tutkijoiden ja henkilöstön roolia edistämällä hoitotieteellisen tutkimuksen ja kliinisen hoitotyön tiivistä yhteyttä.

Yhteistyöalueen hoitotieteellisen tutkimustoiminnan voimavarat muodostuvat tutkijoista ja alan opiskelijoista sekä tutkimustoimintaa tukevista järjestelmistä, tutkimusrahoituksesta ja infrastruktuurista. Ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi lisätään toimijoiden monialaista yhteistyötä, vahvistetaan tutkimukseen kohdennettuja henkilöstöresursseja ja kehitetään

tutkimusrahoituksen hakemiseen liittyvää osaamista koko yhteistyöalueella. Tutkimuksen tukijärjestelmät tarjoavat tutkijoille neuvontaa ja ohjausta, käytännön tukea sekä edistävät verkostoitumista.

Hoitotieteellisen tutkimuksen toteuttamista tukevat hyvinvointialueiden TKIO-toiminnot. Varhassa tutkimustoiminnan keskeisiä tukirakenteita ovat tutkimus-, innovaatiot- ja opetustulosryhmän tutkimuspalvelut ja Turun kliininen tutkimuskeskus, Auria tietopalvelut sekä Varhan innovaatiokeskus. Satakunnan hyvinvointialueella tutkimustoimintaa tukee TKIO-toiminta mukaan lukien tutkimuspalvelut ja Pohjanmaan hyvinvointialueella tukirakenteena toimii TKI-yksikkö. Lisäksi tutkimuksen tukijärjestelmiin kuuluvat TY:n yliopiston tutkimuspalvelut, TY:n innovaatiopalvelut sekä hyvinvointialueiden ja yliopistojen ja korkeakoulujen eettiset toimikunnat. Yhteistyöalueen ammattikorkeakoulujen TKIO-toiminta täydentää yhteistyöalueen tukirakenteita.

Yhteistyöalueella hoitotieteellisen tutkimuksen rahoitus muodostuu valtion terveystieteellisen tutkimuksen rahoituksesta sekä muista kansallisista ja kansainvälisistä rahoituslähteistä. Valtion tutkimusrahoituksen jakoperusteet määräytyvät terveydenhuoltolain ja sitä täydentävän vuosittain päivitettävän asetuksen mukaisesti. Ohjelmakaudella tavoitteena on lisätä hoitotieteelliseen tutkimukseen kohdentuvaa valtion tutkimusrahoitusta sekä kasvattaa ulkopuolisen rahoituksen osuutta tutkimushankkeissa. Tavoitteen tukemiseksi järjestetään yhteistyössä yliopistojen ja muiden koulutusorganisaatioiden kanssa koulutus- ja teemapäiviä, jotka vahvistavat rahoituksen hakemiseen liittyvää osaamista erityisesti tutkijoiden ja hoitotyön johtajien keskuudessa. Lisäksi tutkimuksen tekemisen edellytyksiä tuetaan mahdollistamalla kliinisen työn ja tutkimuksen tekemisen yhdistäminen. Rahoitusta voi hakea esimerkiksi Tyks-säätiöltä, Suomen Akatemialta (kliinisen tutkijan rahoitus) sekä valtion tutkimusrahoituksesta.

4. Julkaisu- ja tiedotustoiminta, tutkimustulosten käyttöönotto

4.1. Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Hoitotieteellisen tutkimuksen raportointi edellyttää aktiivista julkaisu- ja tiedotustoimintaa. Hoitotieteellisen tutkimuksen etenemisestä tiedotetaan sen eri vaiheissa tutkimussuunnitelmassa esitetyn julkaisusuunnitelman mukaisesti. Tutkimustulokset raportoidaan ensisijaisesti tieteellisinä julkaisuina. Lisäksi tutkimustuloksista tiedotetaan ammatillisissa lehdissä sekä alueen

organisaatioiden omissa tiedotus- ja julkaisukanavissa. Tutkimustuloksista viestitään myös kansalaisille eri foorumeissa selkeästi ja käytännönläheisesti. Tutkimustulokset raportoidaan sekä kirjallisesti että suullisesti, jotta varmistetaan tutkimukseen osallistuneiden yksiköiden tiedonsaanti ja tutkimustiedon hyödyntäminen käytännön toiminnassa. Tutkimustuloksia koskevassa viestinnässä kirjoittajien organisaatioyhteys ilmoitetaan organisaation käytäntöjen mukaisesti.

4.2. Tutkimustulosten käyttöönotto

Tutkimustiedon käyttöönoton tavoitteena ovat yhtenäisten, tutkimukseen perustuvien toimintatapojen käyttöönotto. Käyttöönotto tapahtuu moniammatillisessa yhteistyössä hoitotyön esihenkilöiden, kliinisen hoitotyön asiantuntijoiden, suunnittelijoiden, opettajien ja käytännön hoitotyöntekijöiden kanssa. Hoitotyön johtajilla on keskeinen rooli tutkimustiedon käyttöönotossa, sillä heidän johdollaan varmistetaan, että henkilöstöllä on käytössään ajantasainen ja vaikuttava tieto, selkeät toimintamallit ja toimivat tukirakenteet. Kliinisen hoitotyön asiantuntijat edistävät tutkimustietoon perustuvien menetelmien implementointia käytäntöön. Käyttöönottoa tuetaan koulutuksilla, joissa painotetaan tutkimustiedon hakua, arviointia ja soveltamista.

5. Tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden seuranta ja arviointi

Hoitotieteellisen tutkimusohjelman toteuttamista ja seurantaa toteuttaa Varhan hoitotyön johtajan johtama yhteistyöaluetasoinen seurantaryhmä. Seurantaryhmään kootaan laaja edustus yhteistyöalueen hyvinvointialueiden palveluorganisaatiosta, ammattikorkeakouluista, TY:stä ja ÅA:sta (Vaasa). Seurantaryhmä nimetään tutkimusohjelman 2026–2030 voimassaoloajalle.

Hoitotieteellisen tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta arvioidaan määräajoin tutkimusohjelman seurantaryhmässä sovitun mukaisesti. Tutkimusohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista ja tutkimuksen tuloksellisuutta arvioidaan kartoittamalla alueella toteutettua ja meneillään olevaa hoitotieteellistä tutkimusta painopiste- ja tutkimusaihealueittain. Arvioinnissa tarkastellaan, mitkä alueet ovat vahvistuneet ohjelmakauden aikana ja millaisia uusia merkittäviä tutkimusalueita on mahdollisesti syntynyt. Lisäksi tarkastellaan hoitotieteellisten julkaisujen kokonaismäärää kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Julkaisujen laatua arvioidaan julkaisun vaikuttavuuskertoimen (impact factor) ja julkaisufoorumin pisteytyksen perusteella. Arviointitietoa kootaan myös

kehittämis- ja innovaatiohankkeiden määristä painopiste- ja tutkimusaihealueittain sekä tutkimuksen voimavaroista. Tutkimusrahoituksen osalta seurataan valtion tutkimusrahoituksesta hoitotieteen tutkimukselle myönnettyä osuutta sekä selvitetään myös mitä muita rahoituskanavia on hyödynnetty. Koottua seurantatietoa hyödynnetään tutkimusohjelman tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa sekä tutkimustoiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä. Tiedon avulla tunnistetaan vahvistuneet ja kehitettävät tutkimusalueet, tuetaan tutkimusresurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista sekä edistetään hoitotieteellisen tutkimuksen vaikuttavuutta alueella ja tutkimusohjelman tulevaisuuden suunnittelua.

Ohjelmakautena esihenkilöt arvioivat alueellisesti tutkimustietoon perustuvan toiminnan edistymistä ja tutkimustulosten hyödyntämistä hoitotyössä tutkimusohjelman tavoite- ja toimeenpano-ohjelmissa määriteltyjen periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti. Arvioinnin perusteella tutkimustulosten implementointikäytäntöjä kehitetään vahvistamalla tutkimustiedon käyttöä edistäviä tekijöitä ja poistamalla sitä estäviä tekijöitä.

Tutkimusohjelman ja tutkimuksen vaikuttavuuden arvioinnin organisoinnista vastaavat hyvinvointialueiden hoitotyön professiojohtajat yhteistyössä alueen TKIO-toiminnan, palveluorganisaatioiden sekä tiede- ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Tutkimusohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa huomioidaan soveltuvin osin myös yhteistyöalueen TKI strategisen suunnitelman 2026–2030 seurantamittarit, sekä kansalliset TKKIO- (tutkimus, kehittäminen, koulutus, innovaatiot ja osaaminen) -toiminnan vaikuttavuuden mittarit.